

B A L S I S.

Izskraidīti visi celiņi, izdzīvotas visas vietas pie mājām, bet palicis vēl garš dienas gabals pari un nezin, ko ar to iesākt.

Nu, kad nezin ko iesākt, Annele liksies dārzmalā uz saulaina mauriņa un klausīsies uz balsīm. Gan jau tad atkal zinās.

Balsis? Kas tas par balsīm?

Oh, viņi ir daudz. Viņas ir dažādas. Viņas māca, bridina, stāsta, čalo. Bet sevišķi divas ir tādas, kas arvien savā starpā strīdas. Ja viena ko grib, otra negrib; ja viena ir droša, otra bailīga.

Tā gribīgā balss ir kā viena no tām Varava septiņām liesājam govīm. Viņa var apriņt sauli, mēnesi, zvaigznes, zemi, un kā nav viņai gana tā nav. Kamēr beidzot viņa apriņj arī to negribīgā balsi un tad viņai virsroka. Bet kāpēc virsroka? - Tāpēc, ka viņai klausā rokas un kājas.

Nu ko viņai šodien vajaga, tai gribīgai balsij? - Šodien viņai vajaga meža, liela, drausmīga Iļenu meža. Un tā viņa skubina.

"Nu, Annele, kad tad tu vienreiz iesi uz to mežu? Tepat jau viņš ir, tev deguna galā, roku sniedzams. Tik zaļš un tik varens."

Bet, lūk, negribīgā bridina tikpat kā pirkstu pacēlusi.

"Neej, Annele! Vai mazs bērns drīkst iet tik drausmīgā silā! Tur bailes glūn aiz katra kadiķa. Ieiesi, celsies bailes un tad tik tu redzēsi."

Un tā viņas strīdas tālāk.

Gribīgā: "Kaltīņu mežs arī bija liels. Kā tur tev nebija bail.?"

Negribīgā: "Kaltīņu mežs bij gaišs un caurredzams. Tur stāvēja bērzi

RVLM
33665 *Brig* $\frac{R1}{6}$

reti un resni, kā viri svētdiena rītā viens pret otru. Kas tad tur bij ko baidīties."

Gribīgā: "Un kas tad te ko baidīties? Tu neesi vairs mazais bērns, bet liela meita. Kauns baidīties! Ir tak ļaudis, kā vecā Apus, kas vienā galā mežā ieiet un otra atkal iznāk laukā un nekas viņiem nenotiek. Un cik ilgi tu tā gaidīsi? Vienreiz tak tai mežā jāiet."

Ja, jāiet gan, domā Annele, uzšaudamās stāvus. Klausā tūlīt rokas, klausā kājas un viņa laižas ar drošo balsi mežā.

"Uz priekšu, uz priekšu!" sauc jau tā bezbēde no meža kalna, no pašas augstākās, saules šūpotās virsotnes.

Bet Annele tūlīt nevar vis līdz tai trakulei.

Kas tie tādi zaļi, zaļi mīksti spilvēni, kuņģos grimst kājas. Grimst, bet neiegrimst.

Kas tas tāds meža kalns pats, apstarots baltām zvaigžņu puķēm? Un paegļi tupētāji, aiz kuņģiem tikai zaļgani vizmojoša gaisma? Un gaismā sarkanķekarainie mētru puķuņi?

Un kas tās priedes debess zilos mēteļos?

Annele iet no vienas pie otras, kā mēr ar visām pa draugam. Kā mēr zin, kas šie visi tādi: koki, krūmi, puķes, mētras, klusums un saule, kā mēr zin, ko šie jautā.

"Nā, Annele! Bail nav!"

"Nav bail," Annele pasaka visiem droši acīs un kāp tālāk.

Annele ir virsotnē. Bet tai pretī, kā aiz dziļa ezera, atkal tāda pat virsotne. Vēl otra un trešā. Bet aiz tām biezs meža mēris.

"Uzmanies, Annele! Nupat būs kas," uzsauca bailīgā balss no pašas Anneles sirds kaktiņa.

EVERN
38665 *Brig R1*
6

"Tur kāds nāk! Tur kāds nāk!"

Un gluži pamirdama noslēpas. Asinis ap viņu satecēja kā ap līgdīpu.

Aiz liela, spārņplētu kupla lazdu krūma aizskrēja ēņa, nolūza troksnis.

Neņāca netiens, bet aiz lazdu krūma kāds stāvēja.

Kurā lazdu lodziņā Annele ieskatījās, vai pa labi vai pa kreisi, vai uz augšu vai uz apakšu, visur stāvēja priekšā kāda galva.

Tur bij kas nerēdzēts un neizprotams.

Acu dobumos Annelei sāka dzelt un dzirkstīt. Kad tik nenāk asaras un neaizmiglo acis.

"Tev tak nav bail. Nav bail," atsaucās kaut kur tuvu drošā balss.

Annele nopurinaja sastingumu, paspēra soli uz priekšu. Lai parādās tas stāvētājs.

"Vau!" iekrita lazdu krūma, kā resns čukurs no egles. Kā kad rietu Ilenu lielais suns Citrons. Bet tas jau nebij Citrons, kad tas sāka riet, tad vaui bira viens aiz otra, kā zirņi, bet šis te bij atkal kluss tik kluss, ka Annele dzirdēja viņa savādo elpu aiz lazdu lapām. Abi viņi stāvēja un elpoja labā brīdī.

"Vau!" noskrēja atkal tirpinādams Anneli līdz pirkstu galiem. Un tas vau likās jautājam:

"Kas tu esi? Ko tu stāvi? Ko tu gribi?"

Ko viņš tā jauta? Ko viņš tā biedē? Tam vajadzēja darīt galu, lai nāk kas nākdams. Vajadzēja viņu redzēt.

Tikko Annele paspēra soli sānis, arī stāvētājs dara to pašu. Un nu viņš tai pretī, sāniski pagriezies, priekšķepinās ievīlois. Slaidkājains slaidviducains, kuplastis līdz zemei. Ruzgani dzeltēns, samtaini melnas

RVLM
33665 Aug $\frac{R1}{6}$

aušeles nikni sacēlis. Divas kvēlaines acis deg uz Anneli un aiz atpirgtiem zobiem tāds rucējs kā dzirnas: Rrrrr!

Meža zvērs, doma Annele. Ak tu brīnumainais, skaistais, nekad neredzētais meža zvērs!

"Rrrrr! Rrrrr! Mulķe meita, tu! Bēdz!" ruc aiz atpirgtiem zobiem. Ne, bēgt gan Annele nebēgs. Vai tad nevar saprasties? - Un lēni, lēni, par miera zīmi, viņa paceļ roku.

Bet meža iemītnieks piepeži salecās atpakaļ. "Vau!" izkrit tam vēl steidzīgi no sarkanās mutes. Tad pasitas kuplā aste kā vilnis pār galvu, viens lēcieni un viņš ir pazudis zaļajā lejā.

Un tai pašā acumirkli izlec no Anneles krūšu slazda bailīgā balss un pāršļāc tai pār galvu kā salti ādeņi.

"Bēdz, Annele!"

Labi nu, ka pastalas slīd kā slieces nē kalna, labi, ka aiz kuplās lazdu lejas ir baznīcas ceļš un aiz tā laukmala. Un kā Annele, aizelsusēs, izskrej laukmalā, ir jau klāt arī abas strīdīgās balsis.

"Redz nu, kā tev izgāja," titiņa negribīgā. "Būtu tas lielais meža zvērs - "

"Ja, ko tur tas lielais meža zvērs," priedīgi atsaucās droša, "tam lielajam meža zvēram jau bij pašam bail. Bail no Anneles."

Par to jau viņš aizdiedza."

Jocīgi! Annele doma klusi. Viņai kaut kā žēl. Kāpēc tai bij bailes? Zvēram no viņas un viņai no zvēra. Ta viņi stāvēja viens pret otru, bet starp viņiem kā upe. Neļāva pārbrist pari, neļāva paraudzīt, cik garš un silts mežinieka skaistais kažoks, cik samtaini maigas viņa melnās austiņas, tā aizgāja. Redzējušies nu ir, bet iepazīnušies nav.

Tomēr labi, ka ir būts meža. Ir nodarīta liela lieta. Tagad jau zin, ka var gan viņa ieiēt un atkal no viņa iznākt un nekas jauns nenotiek,

Mežs ir iekarots. Mežs ir pa draugam. Un pēc tik labas izdošanas Annelei prāta vēl citas pārdrošas lietas.

Kairinošāks nekā mežs ir lielais lauku kalns, kuŗa piekāvē gulmajas. Tam Annele vēl nav uzdrošinājusēs tuvoties.

Nevis tāpēc, ka tas būtu tik stāvs, ka nevarētu viņa uzkāpt. Skriešus vien tajā uzskrietu, viena paņēmiēnā, bet bailīgā bals arvien ir bridinājusē nekāpt.

Kad uzkāpšot pašā kalna galā, tad redzēšot tādas lietas, ka tūdaļ apstāšoties sirds.

Bet lai nu arī apstājas sirds, šodien ir un ir jākāpj. Gribīgā bals Anneli dzen.

Kas isti varētu būt redzams tur augšā?

Varbūt jāņa!

Jāņa gan! Jāņa ir tas varenākais, ko vien Annele var iedomāties.

Visi par viņu runā, bet redzējis to nava neviens. Arī vecā Apus ne, kuŗa tak visu zin. Viņa sakas nomiršot, bet jāņa nebūšot redzējusi. Apus zin tikai to pašu, ko visi: jāņa esot bez galu un bez malu.

Kā var būt kaut kas bez gala un bez malas, tas ir visu brīnumu lielākais. Ja nu to jaredz tai kalnā!

Kaps gan augšā! -

Iļēni nogrimst zem kājām ar vism ekām un dārziem, jūmti izlaižas lēzeni. Varētu pa viņiem pastaigāties kā pa sētsvidu un nepavisam nebūtu bailēs no viņu baismīgā stāvuma, kā tas ir no apakšas skatoties. Un kai-

miņmājas pieplok pie zemes kā vārnas izplēstiem spārnēm, bet jaunas vietas aug augdamas, kā no zemes: koki ar galotnēm un mājas ar skursteņiem un jumtiem. Tāli lopu bari liekas būt nekustoši zaļajās ganībās kā Anneles čiekuru gotiņas, bet mājas guļ pa pakalniem kā paijiņas celiņu tiklīnā. Tik daudz svešu, jaunu, neredzētu malu!

Annele nu ir pašā kalngalā un augstāki vairs nav kur kāpt. Liels mākonis, sudrabu sijādams, apvāzis sauli, un pa viņa tālajām ēnu apmalām zils, zils bez gala un bez malas vilņojums. Ja nu tur būtu tā jūra! -

Ne, nebūs vis jūra. Zilais loks plešas, plešas, sviezdams prom ēnu vilņus ar vēja ātrumu. Saules vāks aizpeld pelēki dzizdams. Atmirdz Kalniņas un Lejas ciems tik gaiši, kā Annele var salikt ēku pie ēkas un koku pie koka. Tur ir ābele un bumbiere, liepa un bērzs. Kāda meitene skraida pa celītēm un lasa veļu no žogāiem. - Atmirdz plaša upes pļava un parāda siena grābējus, kas zibina baltos linkreklos. - Atmirdz augstais sils sarkansārtos sintžuburaiņos lukturos. No ēnām izskrej lielais ceļš, norit vizēdams no Cipes kalna un, uzkāpis otrā, aizšaujās caur rudzu laukiem. Braucēji un kājnieki kustas pa viņu kā melnas vaboles, smilšu mākoņus aiz sevis putinādami.

Lielais ceļš! Kur gan viņam sākums, kur gals? Mazie ceļi tek no mājas uz māju, cits aizliecas gaŗām, cits ietek sētā un tur nobeidzas, bet Lielajam ceļam nav nekur māju, kur ietecēt. Lielie ļaudis saka: varot ar lielceļu apiet visas pasaules malas un atnākt azjal tai vietā, kur izgājies. Vai tas tā ir? domā Annele.

Lielais ceļš nākot no pasaules un ejot pasaulē.

Bet kur ir tā pasaule? Annele domā.

Un piepeži viņai liekas, ka daudz, daudz skanīgu balsu atsauktos no pļavas, no upes, no meža, no tālaizritošā ceļa: "Še jau viņa ir, Annele,

Še jau viņa ir!"

Annele saliek rokas un klausas mēma.

Liela, plašā pasaule!

Nu tad skanēt ar, skanēt jūs balsis!

o o o o o o